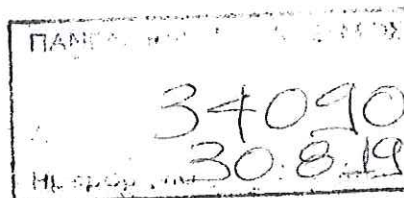

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΑΘΟΥΣΑΚΗΣ
ΜΕΛΟΣ Δ.Σ.

Φ12

ΠΡΟΣ : Πρόεδρο Δ.Σ. ΣΑΤΕ

ΚΟΙΝ/ΣΗ : Μέλη Δ.Σ.

Αθήνα

Ηράκλειο την 30-08-2019

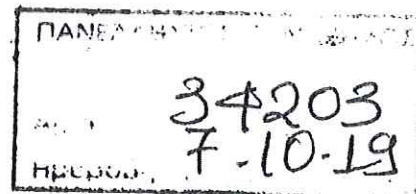
ΘΕΜΑ : Θέματα ημερήσιας διάταξης του Δ.Σ. ΣΑΤΕ στις 04-09-2019 .

Πρόεδρε,

Παρακαλώ να εισαχθούν ως θέματα ημερήσιας διάταξης στο παραπάνω Συμβούλιο και με δική μου εισήγηση:

1. Θεσμικά
 - 1.1 Ανασκόπηση Νομοθεσίας Ανάθεσης Δημοσίων Έργων
 - 1.2 Θέματα Π.Δ. 71/19 για τα ΜΗΕΕΔΕ
2. Προβλήματα εξ συμβάσεων Δ.Ε.
 - 2.1 Επαναφορά ΦΠΑ στα Αποχετευτικά Έργα.
 - 2.2 Επαναφορά Αναθεώρησης Δημοσίων Έργων.

Φιλικά

Προς: Πρόεδρο Δ.Σ.

ΣΑΤΕ

Ηράκλειο την 04-10-19

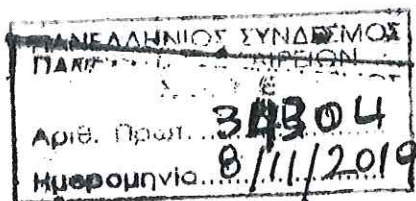
ΘΕΜΑ : Θέματα στην Η.Δ. του Δ.Σ. της 08-10-2019.

Πρόεδρε

Παρακαλώ την εισαγωγή στα θέματα Η.Δ. του Δ.Σ. της 08-10-19 τα παρακάτω :

1. **Αντιμετώπιση** θεμάτων καθημερινότητας των μελών μας στην άσκηση του επαγγέλματος.
 - α) Εφαρμογή της νέας διάταξης του Ε12 – Κατάργηση του συντελεστή εργατικής δαπάνης έργων.
 - β) Θέματα ανακύκλωσης προϊόντων εκσκαφών και εφαρμογή σχετικών διατάξεων.
2. **Ενεργοποίηση** διατάξεων Αναθεώρησης Δημ. Έργων / τρόποι διαπιστώσεων.

Φιλικά
Ζαχαρίας Αθουσάκης
Μέλος Δ.Σ.

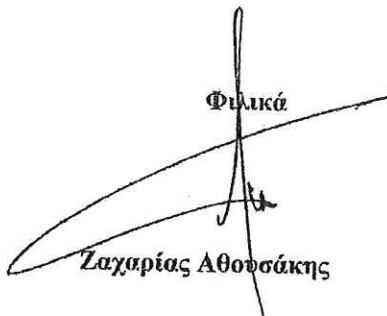
ΠΡΟΣ: κ. Πρόεδρο ΣΑΤΕ

Ηράκλειο την 08-11-2019

ΘΕΜΑ: Θέματα για Η.Δ., Δ.Σ. της 13-11-19.

Παρακαλώ για εισαγωγή των παρακάτω θεμάτων στο επερχόμενο Δ.Σ.

1. Τρόποι αντιμετώπισης της αλλαγής θεσμικού πλαισίου Ανάθεσης των Έργων, προς αποφυγή μονίμων καταστρατηγήσεων από τις Αναθέτουσες Αρχές και αδιαφανών διαδικασιών.
2. Πρόσδος αντιμετώπισης διαφόρων θεμάτων καθημερινότητας του Εργοληπτικού Επαγγέλματος, π.χ. ΦΠΑ στα Υδραυλικά Έργα, επερχόμενο Ε12, Αναθεώρηση Έργων, Σχέδιο Νόμου για ΜΕ, κ.λ.π.

Φιλικά

Ζαχαρίας Αθουσάκης

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΑΘΟΥΣΑΚΗΣ

Μέλος Επιτροπής Διαπίστωσης τιμών Δημ. Έργων (ΕΔΤΔΕ)

Εκπρόσωπος Εργολ. Οργανώσεων

Τηλ. 6944-335180

**Προς Προεδρεία : ΠΕΔΜΕΔΕ
ΠΕΔΜΗΕΔΕ
ΠΕΣΕΔΕ
ΣΑΤΕ
ΣΤΕΑΤ**

Αθήνα

Ηράκλειο την 01-02-2021

**ΘΕΜΑ : Ανάγκη ενεργοποίησης του άρθρου 153 του Ν. 4412/16 για την
ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ.**

Αγαπητοί φίλοι

Είναι ανάγκη άμεσης ενεργοποίησης του άρθρου 153 του Ν. 4412/16 για την **Αναθεώρηση των τιμών** των κονδυλίων των Δημοσίων Έργων.

Αυτό το αναγκάζουν οι **μέγιστες αυξήσεις** σε διάφορα κύρια υλικά στην εκτέλεση των δημοσίων έργων, όπως είναι ο **σίδηρος σκυροδέματος** που μέσα σε ένα μήνα είχε αύξηση πάνω του **35%**, αλλά και οι αυξήσεις σε πάμπολλα άλλα υλικά και **τα εργατικά**.

Άμεση ενέργεια

Ενεργοποίηση του άρθρου 153 παρ. 23 του Ν.4412/16.

Πρέπει να ζητηθεί από τον Υπουργό ΥΠΟΜΕΔΙ έκδοση Υπουργικής απόφασης για τις αυξήσεις του **Σιδηροπλισμού σκυροδέματος** πάνω του **35%** τουλάχιστον από τις τιμές του Γ' τριμήνου του 2012.

Το παραπάνω άρθρο λέει επί λέξει : *“Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων μπορεί να ορίζονται συντελεστές αναθεώρησης αν διαπιστωθεί από τις αρμόδιες υπηρεσίες της Γενικής Γραμματείας Υποδομών μεγάλη απόκλιση από τις τιμές του Γ’ τριμήνου του 2012”*.

Η τιμή του σιδήρου σκυροδέματος ήταν στο **Γ’ τρίμηνο 2012 : 0,5591 €/χλσ.**

Παράλληλη ενέργεια

Είναι γεγονός ότι μετά την επί σειρά ετών **καθήλωση των τιμών** ήλθε η ώρα το Κράτος να εφαρμόσει τον παραπάνω **Κανόνα Δημοσίας Τάξεως**, αφού πλέον δεν είναι **εφικτή η σταθερότητα των τιμών**, και ο μέσος όρος των αυξήσεων των τιμών των κονδυλίων Δημοσίων έργων είναι προς το **θετικό πρόσημο**.

Προς το σκοπό αυτό.

1. Υφίσταται ήδη η συγκρότηση της Επιτροπής Διαπίστωσης τιμών (ΦΕΚ : Υ.Ο.Α.Α./746/15-09-20) με την Υπουργική Απόφαση ΔΝΣα/11224/Φ.2.5/01-09-20.
2. Υφίσταται η αρμόδια **Υπηρεσία στο ΥΠΟΜΕΔΙ** για την συλλογή των τιμών και η γραμματειακή υποστήριξη της Επιτροπής.

Απαιτείται :

Στις επερχόμενες τροποποιήσεις του Ν. 4412/16 να ζητηθεί να ενεργοποιηθεί το άρθρο 153 του Ν. 4412/16 ως εξής :

α) Κατάργηση της παρ. 23 και 25 του άρθρου 153.

β) Αφαίρεση του τελευταίου εδαφίου της παραγρ. 7 του άρθρου 153 , δηλαδή το εδάφιο : “Κατ’ εξαίρεση, για τις συμβάσεις με χρόνο δημοπράτησης.....”.

γ) Πρόσθετη πρόβλεψη στην έναρξη ισχύος της νέας τροποποίησης :

“Το παρόν άρθρο τίθεται σε εφαρμογή για τις συμβάσεις που υπογράφονται από την δημοσίευση σε ΦΕΚ των τροποποιήσεων του Ν. 4412/16.

Επίσης αναθεώρηση θα έχουν και οι υφιστάμενες συμβάσεις για τις εργασίες που εκτελούνται από το τρίμηνο δημοσίευσης του ΦΕΚ και εντεύθεν”.

δ) Πρόσθεση άρθρου : “Η Επιτροπή Διαπίστωσης τιμών Δημοσίων Έργων (ΕΔΤΔΕ) θα διαπιστώσει και τις τιμές του προηγούμενου τριμήνου δημοσίευσης στο ΦΕΚ των νέων διατάξεων, που θα αποτελέσουν αφετηρία σύγκρισης των αυξήσεων των τιμών”.

Σημειώνω:

α) Η άποψη από συναδέλφους ότι **πρέπει να αναμένουμε** τις νέες Αναλύσεις τιμών και το **Παρατηρητήριο τιμών**, είναι άκαιρη και χωρίς αντίκρισμα, αφού δέκα (10) χρόνια ήδη περιμένουμε τις ενέργειες αυτές από πλευράς του Υπουργείου και στην υποτιθέμενη περίπτωση συμφωνίας σήμερα του Υπουργείου χρειάζεται χρόνος τουλάχιστον **τριών (3) ετών**. Εν τέλει ας αποτελέσει η εφαρμογή των παραπάνω προσωρινή λύση!!!

β) Η άποψη ότι πρέπει να προσφύγουμε στους **δείκτες τιμών καταναλωτή**, έχει δύσκολη εφαρμογή και **αβέβαια** αποτελέσματα για τις τιμές των Δημοσίων έργων.

Παρακαλώ τα Προεδρεία να ενεργήσουν τα δέοντα δεδομένου ότι το θέμα των αυξήσεων των τιμών των Δημοσίων έργων καθίσταται ανεξέλεγκτο.

Συναδελφικοί Χαιρετισμοί
και καλή Χρονιά εν Υγεία

Ζαχαρίας Αθουσάκης

Αθήνα, 6.7.2021

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

ΘΕΜΑ: Αναστολή αναθεώρησης τιμών & τρόποι κάλυψης της ζημίας ένεκα αύξησης του κόστους κατασκευής.

Μετά από πλήθος ερωτημάτων εργοληπτικών επιχειρήσεων – αναδόχων δημοσίων έργων που αντιμετωπίζουν τεράστιο πρόβλημα ένεκα αφενός της μεγάλης αύξησης των τιμών των υλικών και αφετέρου της αναστολής του θεσμού της αυτόματης αναθεώρησης των τιμών, συνετάγη αυτό το ενημερωτικό σημείωμα για να δώσει κάποιες γενικές κατευθύνσεις ως προς τους νομικούς τρόπους αντιμετώπισης των σοβαρών ζητημάτων που έχουν ανακύψει σε πλήθος έργων.

1. Ως είναι γνωστό, η αυτόματη αναθεώρηση των τιμών που προβλέπεται στο άρθρο 153 του Ν. 4412/2016 έχει ανασταλεί με την παρ. 23 του άρθρου 153 του Ν. 4412/2016, η οποία έχει παγώσει την αναθεώρηση των τιμών σε όλες τις συμβάσεις δημοσίων έργων από το δ' τρίμηνο του 2012 και εντεύθεν (ουσιαστικά η αναθεώρηση είναι μηδενική λόγω του μοναδιαίου συντελεστή «σ»). Η διάταξη αυτή είχε εισαχθεί για να αντιμετωπισθεί το πρόβλημα της απρόβλεπτης δραστηκής μείωσης του συμφωνηθέντος εργολαβικού ανταλλάγματος και συνακολούθως της πλήρους ανατροπής της συμβατικής οικονομικής ισορροπίας στις τότε εκτελούμενες συμβάσεις έργων λόγω της ραγδαίας μείωσης των τιμών υλικών και εργατικών κατά την αποκορύφωση της μεγάλης οικονομικής και δημοσιονομικής κρίσης που έπληξε τη χώρα. Εξ αρχής αυτή η διάταξη είχε προσωρινό χαρακτήρα, για την αντιμετώπιση των όλως εκτάκτων περιστάσεων που είχαν ανακύψει λόγω της οικονομικής κρίσης, κάτι το οποίο πηγάζει και από την ίδια τη φύση της, εφόσον ως έννομο αποτέλεσμα έχει την αναστολή όλου του άρθρου 153 του Ν. 4412/2016 περί αναθεώρησης των τιμών. Κατά συνέπεια, μετά την παρέλευση της ανώμαλης περιόδου κατακρήμνισης των τιμών και την επάνοδο σε ένα καθεστώς οικονομικής και δημοσιονομικής ομαλότητας, η αναστολή του αναγκαστικού δικαίου θεσμού της αναθεώρησης τιμών θα έπρεπε να είχε αρθεί, μέσω της κατάργησης της παρ. 23 και της επανέναρξης

εφαρμογής του άρθρου 153 στο σύνολό του, καθώς και των μηχανισμών αναθεώρησης των τιμών που το εν λόγω άρθρο αναλυτικώς προβλέπει.

Δυστυχώς, η επιτακτικώς αναγκαία επανενεργοποίηση του θεσμού της αναθεώρησης τιμών του άρθρου 153 του Ν. 4412/2016 δεν έχει συμβεί μέχρι σήμερα, με συνέπεια οι ραγδαίες αυξήσεις των τιμών, κυρίως των υλικών, που παρατηρούνται το τελευταίο χρονικό διάστημα, να έχουν δημιουργήσει μία ασφυκτική κατάσταση για τις αναδόχους δημοσίων έργων εργοληπτικές επιχειρήσεις. Το τι μπορεί να γίνει από νομικής πλευράς εκτίθεται συνοπτικά και επιγραμματικά στις επόμενες παραγράφους.

2. Ο θεσμός της αναθεώρησης τιμών είναι αναγκαστικού δικαίου και έχει θεσπισθεί ως ένα αυτοματοποιημένο σύστημα αναπροσαρμογής του εργολαβικού ανταλλάγματος μίας εργολαβίας δημοσίου έργου ένεκα αυξομειώσεων των τιμών της αγοράς. Ειδικότερα, ο θεσμός της αναθεώρησης των τιμών έχει ως σκοπό τη διατήρηση της αρχικής οικονομικής ισορροπίας της συμβάσεως δημοσίου έργου καθ' όλη τη διάρκεια της εκτέλεσής της, ώστε αυτή να ανταποκρίνεται στην πραγματική συμβατική βούληση των μερών. Η αναθεώρηση των τιμών γίνεται με ένα οιονεί αυτοματοποιημένο τρόπο, ώστε οι τιμές να αναπροσαρμόζονται άμεσα, χωρίς να εγείρονται διαφωνίες σχετικά με το ύψος της απαιτούμενης αναπροσαρμογής και χωρίς να απαιτείται, σε περίπτωση διαφωνιών, η προσφυγή σε διαδικασία διοικητικής ή δικαστικής επίλυσης της διαφοράς, η οποία θα είχε ως συνέπεια μεγάλες καθυστερήσεις στην πρόοδο των εργασιών και πιθανότατα τον κίνδυνο να μην ολοκληρωθεί το έργο. Επομένως, η αναθεώρηση των τιμών αποσκοπεί κατ' εξοχήν και πρωτίστως στην προστασία του δημοσίου συμφέροντος μέσω της εμπρόθεσμης και άρτιας ολοκλήρωσης του έργου. Για τον λόγο αυτό και η εφαρμογή του θεσμού της αναθεώρησης συνοδεύεται από τον νομοθετικό αποκλεισμό της εφαρμογής των άρθρων 288 και 388 Α.Κ., που προβλέπουν (άρθρ. 388 Α.Κ.) ακόμη και τη δυνατότητα διάλυσης της σύμβασης σε περίπτωση απρόοπτης μεταβολής των συνθηκών. Τούτο ορίζεται ρητώς στην παρ. 16 του άρθρου 153 του Ν. 4412/2016: *«Πέρα από την προβλεπόμενη στις διατάξεις του άρθρου αυτού αναθεώρηση τιμών αποκλείεται η αναπροσαρμογή του εργολαβικού ανταλλάγματος ή η διάλυση των συμβάσεων δημοσίων έργων, κατ' εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 288 ή 388 του Αστικού Κώδικα ένεκα της αυξομείωσης των τιμών»*.

Συνάγεται εξ αντιδιαστολής από τα ανωτέρω, ότι σε περίπτωση κατάργησης ή αναστολής του θεσμού της αυτόματης αναθεώρησης των τιμών, αίρεται και ο αποκλεισμός της εφαρμογής των άρθρων 288 και 388 Α.Κ.. Επομένως, η αναστολή της αναθεώρησης ενεργοποιεί τη δυνατότητα αναλογικής εφαρμογής των άρθρων 288 και 388 Α.Κ. σε περίπτωση αυξομείωσης των τιμών, κατά μείζονα δε λόγο στις περιπτώσεις εκείνες που έχει ανατραπεί η οικονομική ισορροπία της σύμβασης ένεκα απρόοπτης μεταβολής των συνθηκών, προεξαρχούσης της ραγδαίας ανόδου του κόστους κατασκευής εξ αιτίας μεγάλων και απότομων αυξήσεων στις τιμές των υλικών (και των εργατικών).

3. Με βάση τα προαναφερθέντα, η νομική διέξοδος που διαθέτουν οι ανάδοχοι δημοσίων έργων για όσο χρονικό διάστημα συνεχίζεται η ραγδαία αύξηση των τιμών και με τον θεσμό της αναθεώρησης ευρισκόμενο σε αναστολή, είναι η διεκδίκηση αναπροσαρμογής του εργολαβικού ανταλλάγματος ή των επιμέρους τιμών μονάδος βάσει των διατάξεων των άρθρων 288 και 388 Α.Κ.. Η αξίωση αναπροσαρμογής υλοποιείται με την υποβολή σχετικού τεκμηριωμένου αιτήματος προς τη Δ.Υ. και ακολούθως με την άσκηση ένστασης και ένδικης προσφυγής. Η ανωτέρω διαδικασία θα πρέπει να ακολουθείται αυτοτελώς σε κάθε ξεχωριστή σύμβαση· ομαδικές προσφυγές δεν χωρούν εν προκειμένω. Συναφώς, με πιο περιορισμένες προοπτικές ευδοκίμησης πάντως, μπορεί να ζητηθεί και η διάλυση των συμβάσεων για τους ίδιους λόγους.

Με εκτίμηση,

Ψηφιακά υπογεγραμμένο από
STAMATIOS STAMOPOULOS

Σταμάτης Σταμόπουλος.